

เติบความรู้

ไกรยส ภัทรวาท

บทสรุป ลอนดอนซัมมิท

การประชุมผู้นำกลุ่มประเทศ ผู้นำทางเศรษฐกิจ 20 ประเทศ ณ กรุงลอนดอน สาธารณนาชาจักร เมื่อเดือนเมษายน ที่ผ่านมา มีความสำคัญต่อทิศทางของภาวะเศรษฐกิจโลกอย่างยิ่งยวด ในหัวข้อที่เศรษฐกิจโลกเกิดภาวะชะลอตัว การประชุมดังกล่าวมุ่งไปที่การกำหนดทิศทางการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกัน เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลัก เพื่อนำพาเศรษฐกิจโลกให้กลับมาเข้มแข็งโดยเร็วที่สุด

เป็นที่น่าสังเกตว่าการประชุม 20 ผู้นำโลกได้กล่าว เป็นเวทีที่ได้รับความสนใจและมีการอุทิศทรัพยากรจากประเทศต่างๆ มากกว่าการประชุมกลุ่มผู้นำเศรษฐกิจที่พัฒนาแล้ว (G8) ทั้งนี้ เพราะประเทศที่พัฒนาแล้ว ต่างก็ได้รับความรอบคอบข้อย่างมากจากวิกฤตเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ ทำให้บทบาทของประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งมิได้รับผลกระทบโดยตรงจากวิกฤตได้รับการยอมรับมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยเหล่าประเทศที่พัฒนาแล้วมีความต้องการการสนับสนุน ทั้งในเรื่องเม็ดเงินและมาตรการทางการค้า เพื่อช่วยเร่งการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

ของตน สถานการณ์ดังกล่าวอยู่ในช่วงเจนแล้ว ว่า ระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันนั้น ได้มีการกระจายตัวของความมั่งคั่ง และพัฒนาการทางเศรษฐกิจออกจากกลุ่มประเทศมหาอำนาจอย่างแท้จริง ดังนั้นการพึงพาและร่วมมือกันระหว่างประเทศที่มีความแตกต่างในพัฒนาการทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญต่อการฟื้นตัวจากวิกฤตการณ์ในครั้งนี้โดยทุกประเทศที่เข้าร่วมการประชุมต่างก็ให้คำนั้นว่า ประเทศที่ยากจนจะไม่ถูกลิมหรือลดความสำคัญในแผนงบประมาณ ขณะที่เลขาธิการสหประชาชาติก็เข้าร่วมในครั้งนี้ด้วยเพื่อสร้างความมั่นใจ ว่าโครงการความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมทั่วโลกจะไม่ได้รับผลกระทบจากการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

มาตรการหลักที่เหล่าผู้นำ G20 เห็นพ้องต้องกันและได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจของการประชุมสามารถสรุปสาระสำคัญได้ 6 ประการ ดังนี้

1. สร้างความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ การเจริญเติบโตและการจ้างงาน ให้กลับคืนมาโดยเร็ว

2. ซ้อมและระบบตลาดการเงินและฟื้นฟูการให้กู้ ให้กลับมาสู่รูปแบบปกติโดยเร็ว

3. ปรับปรุงกฎระเบียบทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบ

4. เพิ่มงบสนับสนุน และปรับปรุงโครงสร้างระบบสถาบันกำกับและดูแลการเงินนานาชาติ (เช่น IMF) เพื่อที่จะสร้างความสามารถและความเชื่อมั่นในการควบคุมวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินในปัจจุบันมีให้แห่งรายไปสู่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่มีความเปราะบางทางการเงิน ซึ่งอาจยิ่งทำให้สถานการณ์ย่ำแย่ไปอีก

5. ส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และต่อต้านการคุ้มครองและการปักป้องด้วยมาตรการการกีดกันต่างๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อเศรษฐกิจและการค้าและการลงทุน

6. สร้างการฟื้นฟูที่ยั่งยืน โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และคำนึงถึงประเด็นทางสิ่งแวดล้อม

ในที่นี้จะยกล่าวในรายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

● การปรับปรุงกฎระเบียบในการดำเนินการทางการเงินทุกประเทศต่างเห็นพ้องต้องกันว่าปัญหาความล้มเหลวในการกำกับดูแลสถาบันการเงินคือสาเหตุหลักของวิกฤตการณ์ทางการเงินครั้งนี้ การพัฒนาระบวนการดังกล่าวจะเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกประเทศ จะต้องร่วมมือแก้ไขอย่างจริงจัง ทราบได้ที่ระบบสถาบันการเงินและระบบสถาบันกำกับดูแล ไม่สามารถเรียกความมั่นใจกลับคืนมาจากนักลงทุนได้แล้ว ระบบเศรษฐกิจจะไม่สามารถฟื้นตัวกลับมาทำงานอย่างเดิมได้เลย มาตรการแก้ไขแบ่งออกเป็นสองระดับคือ การพัฒนาและแก้ไขกลไกการตรวจสอบภายในแต่ละประเทศ เพื่อมุ่งสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

ต่อศักยภาพของตลาดการเงินและความสามารถของมาตรการกำกับดูแลของตนให้น่าเชื่อถือ นอกจากนั้นแต่ละประเทศจะต้องร่วมมือกันสร้างมาตรฐานการตรวจสอบระหว่างประเทศและทำซ่องทางการร่วมมือตรวจสอบธุรกรรมการเงินข้ามชาติเพื่อป้องกันการประกอบธุรกรรมที่ผิดกฎหมายและมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนข้ามชาติ โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎหมายในบ้างประเทศ ดังนั้น ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมจึงได้ลงนามในข้อตกลงก่อตั้ง คณะกรรมการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability Board: FSB) ซึ่งจะทำงานร่วมกับ IMF เพื่อจะสร้างระบบการเฝ้าระวังความเสี่ยงทางเศรษฐกิจมหาภัยและความเสี่ยงทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกอันประกอบไปด้วยกลุ่มประเทศ G20, สเปน และประเทศไทยในสหภาพยุโรป

● การสนับสนุนทางการเงินแก่ IMF กลุ่มประเทศสมาชิกตัดสินใจลงนามในหนังสือความเข้าใจในการสนับสนุนทางการเงินแก่ IMF กว่า 750 พันล้าน ดอลลาร์ สรอ. แบ่งออกเป็นเงิน 250 พันล้านดอลลาร์ เพื่อช่วยเหลือประเทศที่มีสถานการณ์ทางการเงินไม่เข้มแข็งและเดียงต่อการล้มละลายหรือจากภาระโฉนดค่าเงิน, ในรูปของการให้กู้แก่ประเทศที่มีความต้องการเงินด่วน(100 พันล้าน \$) และในรูปของการสนับสนุนการค้า (250 พันล้าน \$) IMF เองได้ตกลงที่จะขายห้องค้ำที่ถือครองอยู่บางส่วนเพื่อสมทบมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจโลกเหล่านี้ทั่วโลก ทำให้ได้ยอดรวมแล้วเม็ดเงินกว่า 1.1 ล้านล้าน ดอลลาร์ สรอ. จากความร่วมมือของทุกประเทศที่เข้าร่วมประชุมจะถูกนำมาใช้ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจโลก ผ่านการสร้างเครือดิต สร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจสร้างงาน และการช่วยเหลือประเทศยากจน นอกจากนี้ IMF จะจัดสรรงบประมาณอีกกว่า 850 ล้านดอลลาร์ สรอ ผ่านโครงการต่างๆ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลาดการเงินและ

การปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถยืนหยัดอยู่ได้ในภาวะซั่งกันทางเศรษฐกิจ และเป็นหัวใจสำคัญในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจโลกต่อไปในอนาคต

- ต่อต้านการกีดกันทางการค้าและการลงทุน การซั่ลอดตัวทางเศรษฐกิจ และความต้องการสินค้าระหว่างประเทศอาจปลูกถั่วให้กีดกันทางการค้าให้กลับมาเป็นนโยบายของประเทศคู่ค้าบางประเทศได้ แนวโน้มนโยบายการค้าเสรียังเกิดมาจากการตัดสินใจของประเทศต่างๆ ที่จะดำเนินการเพื่อให้การค้าและลงทุนอีก ๒๕ ปี กลุ่มประเทศผู้นำร่วมประชุมและองค์กรการการค้าโลก (WTO) ต่างเห็นตรงกันว่าจะไม่ยอมหันกลับไปใช้แนวทางการกีดกันทางการค้าและการลงทุนอีก และจะทำทุกวิถีทางเพื่อป้องกันไม่ให้ถูกกีดกันกลับมาอีกครั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะต่อสู้กับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจครั้งนี้ด้วยนโยบายทางเลือกอื่นๆ ที่ไม่ใช่การกีดกันทางการค้าภายในประเทศตนเอง และจะคงอยู่ต่อไป ๔๐ ปี สอดส่องประเทศต่างๆ ร่วมกับองค์กรการค้าโลกเพื่อจะลดลงอย่างมากในช่วงต่อไป

- สร้างการฟื้นฟูที่ยั่งยืน และเน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมจากประเทศในทุกกลุ่มรายได้ ทุกประเทศต่างยอมรับว่าวิกฤตการณ์ครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มประเทศยากจนอย่างไม่เป็นธรรม ทุกประเทศจึงควรร่วมมือกันที่จะรักษาความตั้งใจที่จะสนับสนุนโครงการทางมนุษยธรรมแก่กลุ่มประเทศยากจนเหล่านี้ ผ่านโครงการต่างๆ ขององค์กรสหประชาชาติเพื่อให้เป้าหมาย Millennium Development Goal จะสามารถบรรลุได้ตามแผนงานที่วางไว้ และจะมีการสนับสนุนเงินทุนเพิ่มเติมแก่ธนาคารโลก (World Bank) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

(International Monetary Fund: IMF) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศและองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) เพื่อสนับสนุนเงินทุนเพื่อการพัฒนาประเทศ มาตรการสนับสนุนทางรายได้และการจ้างงาน และการปรับโครงสร้างหนี้อันยั่งยืนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและความยากลำบากของประเทศเหล่านี้ในปัจจุบัน

ทุกคนต่างเห็นพ้องกันว่าการฟื้นฟูครั้งนี้จะมีใช้เพียงการฟื้นตัวของประเทศที่ร่ำรวยเท่านั้นแต่ประเทศกำลังพัฒนาและประเทศด้อยพัฒนาจะได้รับการดูแลในแผนการฟื้นฟูอย่างจริงจัง นอกจากรัฐบาล

กระบวนการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจนี้จะคำนึงถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม ธุรกิจที่ช่วยลดมลพิษและมีความยั่งยืนทางธุรกิจ และสิ่งแวดล้อมจะได้รับการส่งเสริม เพื่อให้เศรษฐกิจโลกในอนาคตสะอาดและยั่งยืนต่อประชาคมโลกและธรรมชาติต่อไป

กลุ่มประเทศผู้นำทั้ง ๒๐ ประเทศมีกำหนดจะประชุมกันอีกครั้งในปลายปีนี้ที่เมืองนิวยอร์กเพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามมาตรการที่ได้มีการตกลงกันไว้ และหาแนวทางความร่วมมือที่จำเป็นในการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจโลกต่อไป

เกร็ดเด็กเกร็ดน้อย ช่วงหลังการประชุม: ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีนโยบายที่สำคัญคือการลดมลพิษและมีความยั่งยืนทางธุรกิจ รวมถึงการสนับสนุนให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยได้เริ่มใช้พลังงานหมุนเวียนอย่างกว้างขวาง เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ลม และไอน้ำ ที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ช่วยให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการลดโลกร้อนได้เป็นอย่างดี ประเทศไทยยังคงมีความมุ่งมั่นในการสนับสนุนและสนับสนุนประเทศยากจนและประเทศกำลังพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

